МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
Уманський національний університет
Академія прикладних наук імені Яна Амоса Коменського в Лешно (Польща)
Комратський державний університет (Молдова)
Університет імені Адама Міцкевича в Познані (Польща)
Громадська організація «Об'єднання педагогів і науковців України»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: СВІТОВІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Умань, 21 травня 2026 р.)

Умань

УДК 330.34(100:477)(06)
А43

Головний редактор:

Слатвінський М. А., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського національного університету

Гвоздєй Н. І., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського національного університету

Редакційна колегія:

Нещадим Л. М., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету;

Поворознюк І. М., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету;

Чвертко Л. А., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського національного університету.

Актуальні питання розвитку економіки: світові та національні аспекти: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Умань, 21 травня 2026 р.) / МОН України, Уманський національний університет, факультет менеджменту [та ін.] ; [голов. ред. М. А. Слатвінський, Н. І. Гвоздєй; редкол.: Л. М. Нещадим, І. М. Поворознюк, Л. А. Чвертко]. – Умань: Візаві, 2026. – 146 с.

Збірник містить наукові тези IV Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання розвитку економіки: світові та національні аспекти», яка відбулася 21 травня 2026 р. на базі факультетів менеджменту та економіки, підприємництва та інформаційних технологій Уманського національного університету. Матеріали відображають результати досліджень учених, викладачів, аспірантів та здобувачів вищої освіти з актуальних проблем розвитку економіки.

УДК 330.34

Матеріали публікуються у авторській редакції.
За підбір і точність наведених фактів, цитат, даних, власних імен та іншої інформації несуть особисту відповідальність автори тез доповідей

©
Уманський національний університет, 2026

УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ
Гуменюк А. В.
ВПЛИВ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ НА СТАРТАП-СЕРЕДОВИЩЕ 91
Демченко Т. А.
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ 94
Дем'янишина О. А.
ЕЛЕКТРОННИЙ КАБІНЕТ ПЛАТНИКА ПОДАТКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ 98
Чаповська К. Д., Гуменюк А. В.
РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА 103
Чвертко Л. А.
ПРОАКТИВНА СПРЯМОВАНІСТЬ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ 105

СЕКЦІЯ 4. ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Барвінок Н. В.
ЦИФРОВІ КОМУНІКАЦІЇ В ТУРИЗМІ ПОКОЛІННЯ Z 109
Будзінський В. І.
РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УМОВАХ КРИЗИ 112
Гром М. В., Барвінок Н. В.
РОЗВИТОК ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ ЯК ЧИННИК АКТИВІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ 116
Дубовий Д.О., Вовк В.С., Нещадим Л.М.
ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА СТРАТЕГІЮ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ HORECA 119
Кирилюк І. М.
ТРАНСФОРМАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ ПОКОЛІННЯ Z 112
Лопушенко Я. В., Слатвінська Л. А.
МІЖНАРОДНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС В УМОВАХ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ: ВИКЛИКИ, АДАПТАЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ 126
Мельник Д. І., Слатвінська Л. А.
МІЖНАРОДНИЙ КОНТЕКСТ ТА ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ «СОФІЇВКА» 129

РОЗВИТОК ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ ЯК ЧИННИК АКТИВІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ

Гром М. В., *здобувачка 471 групи*
Уманський національний університет
Барвінок Н. В., *доктор філософії, старший викладач*
Уманський національний університет

У сучасних умовах трансформації туристичної індустрії особливого значення набувають нішеві види туризму, серед яких гастрономічний туризм посідає одне з провідних місць. Зростання інтересу туристів до автентичного досвіду, локальної культури та традицій сприяє формуванню нових туристичних продуктів, орієнтованих на поєднання подорожей із гастрономічними враженнями. Особливо актуальним є розвиток гастрономічного туризму в контексті сільських територій, де зосереджено значний потенціал традиційної кухні, локальних продуктів та етнокультурної спадщини. У цьому контексті гастротуризм виступає не лише складовою туристичної діяльності, а й інструментом соціально-економічного розвитку сільських регіонів.

Гастрономічний туризм визначається як вид туристичної діяльності, що передбачає подорожі з метою ознайомлення з кулінарними традиціями певного регіону, дегустації місцевих страв і продуктів, а також участі у гастрономічних заходах [1]. Його сутність полягає у формуванні комплексного культурного досвіду, що поєднує смакові, емоційні та пізнавальні аспекти. Особливістю гастрономічного туризму є його універсальність, адже він може реалізовуватися як у міському, так і в сільському середовищі, проте саме сільські території створюють найбільш автентичні умови для його розвитку.

Сільський гастрономічний туризм передбачає участь туристів у різноманітних видах діяльності, пов’язаних із виробництвом і споживанням продуктів харчування, зокрема відвідування фермерських господарств, участь у зборі врожаю, дегустацію екологічно чистих продуктів, кулінарні майстер-класи та знайомство з традиційними технологіями приготування страв. Такий формат відповідає сучасній концепції «від ферми до столу», яка передбачає використання місцевої продукції і забезпечує високу якість

гастрономічного досвіду.

Розвиток гастрономічного туризму у сільській місцевості має значний економічний ефект. Він стимулює розвиток малого та середнього бізнесу, зокрема фермерських господарств, крафтових виробництв, агросадиб і локальних закладів харчування. Залучення туристів сприяє зростанню доходів населення, створенню нових робочих місць та диверсифікації економіки сільських територій [2]. У багатьох випадках гастротуризм стає основним джерелом доходу для місцевих громад.

Соціальний ефект гастрономічного туризму проявляється у підвищенні рівня зайнятості населення, розвитку підприємницької активності та зменшенні міграції з сільських територій. Він створює можливості для самореалізації місцевих жителів, зокрема у сфері сімейного бізнесу, що сприяє зміцненню соціально-економічної стабільності регіонів.

Важливим аспектом є культурна функція гастрономічного туризму, яка полягає у збереженні та популяризації нематеріальної культурної спадщини. Традиційні рецепти, кулінарні технології, обряди та звичаї передаються з покоління в покоління і стають важливою складовою туристичного продукту. Через гастрономію туристи отримують можливість глибше пізнати культуру та ідентичність регіону [3].

Світовий досвід свідчить про ефективність гастрономічного туризму як інструменту розвитку сільських територій. У країнах Європи, зокрема Італії, Франції та Іспанії, активно розвивається агротуризм, що поєднує проживання у фермерських господарствах із гастрономічними активностями. Туристи мають можливість не лише споживати місцеві продукти, а й брати участь у їх виробництві, що формує унікальний досвід і підвищує цінність туристичного продукту. У Японії гастрономічний туризм базується на принципах сезонності та естетики подачі, що також активно використовується у розвитку сільських регіонів.

В Україні гастрономічний туризм має значний потенціал розвитку, особливо у сільських територіях. Різноманіття регіональних кухонь, наявність екологічно чистих продуктів і збережені кулінарні традиції створюють сприятливі умови для формування конкурентоспроможного туристичного продукту. Західний регіон України вирізняється особливою автентичністю гастрономічної культури, що робить його одним із перспективних напрямів розвитку

гастротуризму.

Водночас існують певні проблеми, які стримують розвиток гастрономічного туризму в сільській місцевості. До них належать недостатній рівень популяризації гастрономічного продукту, слабка інтеграція гастрономії в туристичні маршрути, недостатній розвиток інфраструктури та обмежене використання сучасних маркетингових інструментів [4]. Це зумовлює необхідність формування комплексного підходу до розвитку гастротуризму.

Серед основних напрямів розвитку гастрономічного туризму в сільських регіонах доцільно виділити створення гастрономічних маршрутів, розвиток фермерських господарств, організацію гастрономічних фестивалів і ярмарків, підтримку агросадиб та активне використання цифрових технологій для просування туристичних продуктів. Важливим є також формування регіональних гастрономічних брендів, які дозволяють підвищити впізнаваність територій і залучити більшу кількість туристів.

Таким чином, гастрономічний туризм виступає важливим чинником розвитку сільського туризму та ефективним інструментом активізації сільських територій. Його розвиток сприяє економічному зростанню, збереженню культурної спадщини та формуванню позитивного іміджу регіонів. Реалізація потенціалу гастротуризму в Україні потребує системного підходу, що включає розвиток інфраструктури, підтримку локальних виробників і впровадження сучасних маркетингових стратегій. У перспективі гастрономічний туризм може стати одним із основних напрямів сталого розвитку сільських територій та підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі України.

Список використаних джерел:

1. Нестерчук І. К. Гастрономічний туризм: історія, теорія і сучасні практики. *Науковий вісник Херсонського державного університету.* Серія: Географічні науки. 2017. Вип. 6. С. 193–199. URL: https://gj.journal.kspu.edu/index.php/gj/article/view/32 (дата звернення: 05.05.2026).

2. Коркуна О. І., Никига О. В., Підвальна О. Г. Гастрономічний туризм як чинник соціально-економічного розвитку територіальних громад. *Економічний простір*. 2020. No 155. С. 40–43.

3. Барвінок Н. В. Етнотуризм як чинник соціально-економічного розвитку об’єднаних територіальних громад в

повоєнний період. *Соціальна економіка*. 2022. №63. С. 5-17. DOI: https://doi.org/10.26565/2524-2547-2022-63-01.

4. Семенюк Л., Рудич О., Бірюкова О. Роль гастрономічного туризму у сталому розвитку готельно-ресторанної справи та підвищенні привабливості регіонів України. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 75. URL: https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/31566 (дата звернення: 05.05.2026).

ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ НА СТРАТЕГІЮ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ HORECA

Дубовий Д.О. *здобувач 471 групи*
Уманський національний університет
Вовк В.С., *здобувач 471 групи*
Уманський національний університет
Нещадим Л.М., *канд. екон. наук, доцент*
Уманський національний університет

Сучасна індустрія гостинності перебуває у стані глибокої трансформації, що зумовлена особливим характером її функціонування. З одного боку, готелі та ресторани є потужними споживачами природних ресурсів і джерелами забруднення, а з іншого - вони мають унікальний потенціал для впровадження екологічних стандартів, оскільки безпосередньо залежать від привабливості та чистоти довкілля. За останні два десятиліття цифровізація та зростання соціальної свідомості сформували запит на підвищення екологічної ефективності HoReCa-сектору, що робить питання сталого розвитку не лише етичним вибором, а й запорукою економічного виживання.

Головним викликом для науковців та практиків залишається пошук балансу між операційною продуктивністю бізнесу та його екологічною відповідальністю. Екологічна стійкість у цьому контексті трактується як раціональне управління природними активами, що гарантує їх збереження для майбутніх поколінь. В умовах сучасної економічної нестабільності інноваційна активність підприємств стає ключовим інструментом задоволення суспільних потреб без шкоди для екосистем.

Захист навколишнього середовища інтегрується в маркетингові стратегії, стаючи потужним інструментом залучення гостей.